

Facultatea de Studii Europene

Str. Em. de Martonne nr. 1, Cluj-Napoca, 400090-RO
Tel.: 0264-593770, Fax: 0264-590251, Email:
euro@euro.ubbcluj.ro

FIŞA DISCIPLINEI

în conformitate cu planul de învățământ valabil pentru anul 2015-2016

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Studii Europene
1.3. Departamentul	Studii Europene și Guvernanță
1.4. Domeniul de studii	Relații internaționale și studii europene
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii/ Calificarea	Relații internaționale și studii europene

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria integrării europene						
2.2. Titularul activităților de curs	Prof. Univ. Dr. Nicolae Păun						
2.3. Titularul activităților de seminar	Drd. Oana Poiană, Drd. Elena Rusu						
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare ¹	E	2.7. Regimul disciplinei ²	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Nr. de ore pe săptămână	4	Din care 3.2. curs	2	Din care 3.3. seminar/ laborator	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	Din care 3.5. curs	28	Din care 3.6. seminar/ laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/ laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					20
Tutoriat					8
Examinări					6
Alte activități:					
3.7. Total ore studiu individual		94			
3.8. Total ore pe semestru		150			

¹ Tipul de evaluare: E – examen, VP – verificare pe parcurs, C – colocviu.

² Regimul disciplinei: OB - obligatorie, OP - optională, F- facultativă.

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	• -
4.2. de competențe	• -

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	•
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	• prezență minimă: 75%

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> utilizarea corectă a conceptelor specifice predate la curs și seminar în analiza fenomenelor specifice procesului integrării europene cunoașterea principalelor etape ale construcției europene capacitatea de a identifica problemele apărute pe parcursul procesului de unificare europeană, analiza naturii și a modului de rezolvare a acestora capacitatea de a oferi o interpretare proprie asupra dinamicii procesului integrării europene
Competențe Transversale	<ul style="list-style-type: none"> aplicarea tehniciilor de muncă în echipă capacitatea de analiză și critică științifică capacitatea de analiză interdisciplinară

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Familiarizarea studenților cu evolutia proiectului european, a entităților și procedurilor de lucru care compun aparatul funcțional al UE și mecanismele de luare a deciziei
7.2 Obiective specifice	<ul style="list-style-type: none"> Cunoașterea principalelor etape și actori ai procesului de integrare europeană Elaborarea de analize de specialitate privind evoluția, gestiunea și conducerea organizațiilor și instituțiilor europene Identificarea principiilor funcționării instituțiilor europene

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Proiecții premoderne ale mișcării pentru integrare europeană	Prelegerea, Conversația euristică	
2. Proiecte de integrare europeană din perioada interbelică	Prelegerea, Conversația euristică	
3. Impactul celui de-al doilea război mondial asupra debutului construcției europene	Prelegerea, Conversația euristică	Gerbet Pierre, <i>La construction de l'Europe</i> , Paris: Imprimerie Nationale, pp. 29-50; Marie-Thérèse Bitsch, <i>Histoire de la construction européenne de 1945 à nos jours</i> , Bruxelles: Editions Complexe, 2004, pp. 31-43.
4. De la Cei 6 la Cei 27. Dimensiune istorică; Perspectivă contemporană - 1945-1950 Renașterea Europei după Yalta - Europa celor 6 (Fondatorii, Tratatul de la Roma, Planurile Fouchet)	Prelegerea, Analiza de text	Peter M. R. Stirk, <i>A History of European Integration since 1914</i> , London: Pinter, 1996, pp. 83-118; François Roth, <i>Inventarea Europei. De la Europa lui Jean Monnet la Uniunea Europeană</i> , Iași: Institutul European, 2007, pp. 36-73.
5. Britanicii. Cei 9	Comparația, Prelegerea	Desmond Dinan, <i>Ever Closer Union</i> , ediția a 2-a, Londra: Macmillan, 1999, pp. 169-190.
6. - Carta Albă a Comisiei Europene - Programul Pieței Unice - De la 9 la 12	Analiza de text, Prelegerea	Marie-Thérèse Bitsch, <i>Histoire de la construction européenne de 1945 à nos jours</i> , Bruxelles: Editions Complexe, 2004, pp. 195-237.
7. Tratatul asupra UE. De la Maastricht la Lisabona - Tratatul de la Amsterdam. O schiță a problemelor comunitare - Reunificarea Europei. De la Helsinki la Nisa Tratatul de la Lisabona	Prelegerea, Dezbaterea, Analiza de text	Marie-Thérèse Bitsch, <i>Histoire de la construction européenne de 1945 à nos jours</i> , Bruxelles: Editions Complexe, 2004, pp. 239-296.
8. Dimensiunea instituțională a UE post-Lisabona - Comisia Europeană - Consiliul de Miniștri	Conversația	Francisco Aldecoa Luzarrága, Mercedes Guinea Llorente, <i>Europa Viitorului. Tratatul de la Lisabona</i> , Iași: Polirom, 2011, pp. 157-183; 199-224.

	euristică, Prelegerea, Dezbaterea, Problematizarea, Simularea	
9. Dimensiunea instituțională a UE post-Lisabona - Consiliul European - Parlamentul European - Comitetul Regiunilor - Banca Centrală Europeană	Conversația euristică, Prelegerea, Dezbaterea, Problematizarea, Simularea	Nicolae Păun, <i>Europa unită, Europa noastră</i> , Presa Universitară Clujeană, 2003, cap. I-III. Francisco Aldecoa Luzarrága, Mercedes Guinea Llorente, <i>Europa Viitorului. Tratatul de la Lisabona</i> , Iași: Polirom, 2011, pp. 157-183; 199-224.
10. Politici comunitare. Studii de caz: De la Politica Agricolă Comună la Politica energetică și Politica de vecinătate	Conversația euristică, Prelegerea, Dezbaterea, Problematizarea, Simularea	Nicolae Păun, <i>Europa unită, Europa noastră</i> , Presa Universitară Clujeană, 2003, cap. I-III. Francisco Aldecoa Luzarrága, Mercedes Guinea Llorente, <i>Europa Viitorului. Tratatul de la Lisabona</i> , Iași: Polirom, 2011, pp. 157-183; 199-224.
11. Teorii ale integrării europene	Prelegerea, Problematizarea, Modelarea, Dezbaterea	N. Păun, A.-C. Păun, G. Ciceo, R. Albu-Comănescu, <i>Finalitatea Europei</i> , Cluj-Napoca: EFES, 2007, pp. 195-270.
12-13. - Lărgirea UE după căderea regimurilor comuniste în Europa - Etapizarea procesului de integrare - Studiu de caz: România	Prelegere, Conversație	Desmond Dinan, <i>Ever Closer Union</i> , ediția a 2-a, Londra: Macmillan, 1999, pp. 271-293; Antoaneta L. Dimitrova (ed.), <i>Driven to change. The European Union's Enlargement Viewed from the East</i> , Manchester: Manchester University Press, 2004, pp. 1-163.
14. UE în lumea globală. Perspective ale procesului european	Problematizare, Prelegere	N. Păun, A.-C. Păun, G. Ciceo, R. Albu-Comănescu, <i>Finalitatea Europei</i> , Cluj: Efes, 2007, pp. 341-384.

Bibliografie obligatorie

1. Roth, François, *Inventarea Europei. De la Europa lui Jean Monnet la Uniunea Europeană*, Iași: Institutul European, 2007.
2. Luzarrága, Francisco Aldecoa, Llorente, Mercedes Guinea, *Europa Viitorului. Tratatul de la Lisabona*, Iași: Polirom, 2011.
3. Păun, N., Păun, A-C, Ciceo, G., Albu-Comănescu, R., *Finalitatea Europei*, Cluj: Efes, 2007.
4. Păun, Nicolae, *Europa unită, Europa noastră*, Presa Universitară Clujeană, 2003.
5. Bitsch, Marie-Thérèse, *Histoire de la construction européenne de 1945 à nos jours*, Bruxelles: Editions Complex, 2004.

Bibliografie optională (se recomandă cu prioritate cele marcate)

1. Archer, C., *The European Union, Structure and Process*, London, 2000.
2. Blair, Alasdair, *The European Union since 1945*, Longman, London/New York, 1999.
3. Corbet R., Jacobs Fr., Shackleton M., *The European Parliament*, sixth ed., London: John Harper Publishing, 2005.
4. Delors, Jacques, *Mémoires*, Paris: Plon, 2004.
5. Dimitrova, Antoaneta L. (ed.), *Driven to change. The European Union's Enlargement Viewed*

- from the East*, Manchester: Manchester University Press, 2004.
6. Duchêne, François, *Jean Monnet. The First Statesman of Interdependence*, New York/Londra, 1994.
  7. Duroselle, Jean Baptiste, *L'idée d'Europe dans l'histoire*, Paris, 1965.
  8. Gasteiger, Curt, *Europe: From Division to Unification. A documented overview*. 1945-2006, Bonn, 2006.
  9. Keller, Ivan Serge, *Fondements et étapes de la construction européenne*, PUF, 1997.
  10. Monnet, Jean, *Mémoires*, Paris : Fayard, (ed. a II-a), 1989.
  11. Olivi, Bino, *L'Europe difficile. Histoire politique de la Communauté européenne*, Galimard, Paris, 1980.
  12. O'Neill, M., *The Politics of European integration*, A Reader, London/New York, Rotledge, 1996.
  13. Păun, N., *Construcția europeană modernă*, Cluj: Efes, 1997.
  14. Idem, *Istoria construcției europene*, Cluj: Efes, 1999.
  15. Rosamond, Ben, *Theories of European Integration*, Hounds Mills, Rasingtoke, Palgrave, 2000.
  16. Schuman, Robert, *Pour l'Europe*, 1997.
  17. Stirk, Peter M. RA *History of European Integration since 1914*, London: Pinter, 1996.
  18. Zorgbibe, Charles, *Histoire de la construction européenne*, Paris: PUF, 1993.
  19. Wallace, H., Pollak, Mark A., Young, Alasdair R. (coord.), *Elaborarea politicilor în Uniunea Europeană*, ediția a 6 – a, Institutul European din România, 2011.

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Seminar introductiv. Prezentarea cerințelor și a bibliografiei aferente seminarului	Conversația euristică	-
2-3. Moștenirea războiului. Ideeă europeană. Pan-europeanismul. Mișcarea de rezistență	Analiză de text, Conversația euristică	Duroselle, Jean Baptiste, <i>L'Europe. L'histoire de ses peuples</i> , Paris, 1965, pp. 567-593. Richard Coudenhove-Kalergi, <i>Pan-Europa</i> , 1997, pp. 24-43. Tony Judt, <i>Europa postbelică</i> , Iași: Editura Polirom, 2008, pp. 27-50.
4. Reabilitarea Europei	Analiză de text, Conversația euristică	Nicolae Păun, <i>Istoria construcției europene</i> , Cluj: Efes, 1999, pp. 21-59. Judt, <i>op. cit.</i> , pp. 71-103.
5. Războiul Rece	Analiză de text, Conversația euristică	Loth, Wilfried. Crăsnaru, Sigrid. Păun, Nicolae. <i>Dincolo de Războiul Rece : o istorie a destinderii</i> , 1950-1991, Cluj: EFES, 2013, pp. 124-139. Judt, <i>op. cit.</i> , pp. 129-160.
6. Jean Monnet. Integrarea pragmatică	Studiu de caz, Prezentări, Analiză de text	Nicolae Păun (coord.), <i>Actualitatea mesajului fondatorilor Uniunii Europene</i> , Cluj-Napoca: EFES, 2006, pp. 46-84; Martin Holland, <i>European Integration. From Community to Union</i> , London: Pinter, 1994, 1995, pp. 5-21. Monnet, Jean, <i>Mémoires</i> , Paris : Fayard, (ed. a II-a), 1989, pp. 313-391.
7. Robert Schuman. Integrarea politică	Studiu de caz, Prezentări, Analiză de text	Robert Schuman, <i>Pentru Europa</i> , București: Monitorul Oficial, 2003. Declarația Schuman,

		[http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/europe-day/schuman-declaration/index_ro.htm].
8. Konrad Adenauer. Motorul franco-german	Studiu de caz, Prezentări, Analiză de text	Păun, <i>op. cit.</i> , pp. 98-142; Georgiana Ciceo, <i>Rolul Germaniei în procesul de integrare europeană. Contribuția cancelarilor Konrad Adenauer și Ludwig Erhard</i> , Cluj-Napoca: EFES, 2013, pp. 59-88; 150-189. Konrad Adenauer memories: 1945-53, London: Weidenfeld and Nicolson, 1966
9-11. Tratatele Uniunii Europene	Analiză de text, Conversația euristică	Tratatele UE, [http://europa.eu/eu-law/decision-making/treaties/index_ro.htm]. Tratatul de la Maastricht, [http://ec.europa.eu/romania/documents/eu_romania/tema_21.pdf]. Tratatul de la Lisabona, [http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/cg00014.ro07.pdf]. Luzarraga, Francisco Aldecoa, Llorente, Mercedes Guinea, <i>Europa Viitorului. Tratatul de la Lisabona</i> , Iași: Polirom, 2011.
12-13. Tranzitia Estului. Declarația de la Snagov. Tratatele de aderare ale statelor estice la Uniunea Europeană	Analiză de text, Conversația euristică	Păun, Nicolae. Păun, Ciprian Andrei. Ciceo, Georgiana. Albu-Comănescu, Radu. Finalitatea Europei: o analiză a proiectului instituțional al Uniunii Europene, Cluj-Napoca: EFES, pp. 175-194. Extinderea spre Est pe agenda Consiliului European, [http://ec.europa.eu/romania/documents/eu_romania/tema_10.pdf]. Declarația de la Snagov, [http://cdep.ro/pdfs/snagov95.pdf].
14. Concluzii finale	Brainstorming	-

Bibliografie:

1. Judt, Tony, *Europa postbelică*, Iași: Editura Polirom, 2008.
2. Ciceo, Georgiana, *Rolul Germaniei în procesul de integrare europeană. Contribuția cancelarilor Konrad Adenauer și Ludwig Erhard*, Cluj-Napoca: EFES, 2013.
3. Holland, Martin, *European Integration. From Community to Union*, London: Pinter, 1994.
4. Păun, Nicolae (coord.), *Actualitatea mesajului fondatorilor Uniunii Europene*, Cluj-Napoca: EFES, 2006.
5. Schuman, Robert, *Pentru Europa*, București: Monitorul Oficial, 2003.
6. Duroselle, Jean Baptiste, *L'Europe. L'histoire de ses peuples*, Paris, 1965
7. Richard Coudenhove-Kalergi, *Paneuropa*, 1997.
8. Nicolae Păun, *Istoria constructiei europene*, Cluj: Efes, 1999.
9. Loth, Wilfried. Crăsnaru, Sigrid. Păun, Nicolae. Dincolo de Războiul Rece : o istorie a destinderii, 1950-1991, Cluj: EFES, 2013.
10. Monnet, Jean, *Memoires*, Paris : Fayard, (ed. a II-a), 1989.
11. Declarația Schuman, [http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/europe-day/schuman-declaration/index_ro.htm].

12. Konrad Adenauer memories: 1945-53, London: Weidenfeld and Nicolson, 1966
13. Tratatele UE, [http://europa.eu/eu-law/decision-making/treaties/index_ro.htm].
14. Tratatul de la Maastricht, [http://ec.europa.eu/romania/documents/eu_romania/tema_21.pdf].
15. Tratatul de la Lisabona,
[<http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/cg00014.ro07.pdf>].
16. Luzarraga, Francisco Aldecoa, Llorente, Mercedes Guinea, *Europa Viitorului. Tratatul de la Lisabona*, Iași: Polirom, 2011.
17. Păun, Nicolae. Păun, Ciprian Andrei. Ciceo, Georgiana. Albu-Comănescu, Radu. Finalitatea Europei: o analiză a proiectului instituțional al Uniunii Europene, Cluj-Napoca: EFES.
18. Extinderea spre Est pe agenda Consiliului European,
[http://ec.europa.eu/romania/documents/eu_romania/tema_10.pdf].
19. Declarația de la Snagv, [<http://cdep.ro/pdfs/snagov95.pdf>].

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemicice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina Istoria integrării europene oferă studenților cunoștințele necesare înțelegerei originii și evoluției generale, a crizelor și provocărilor contemporane ale proiectului european. De asemenea, oferă informații specifice privind instituțiile și politicile europene, evoluția și modul de funcționare a acestora, toate acestea reprezentând cunoștințe indispensabile absolvenților Facultății de Studii Europene, în vederea integrării pe piața muncii în domeniul vast al afacerilor europene.

10. Evaluare

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	1. Interpretarea și analiza conceptelor și ideilor, formularea ideilor proprii 2. Argumentarea punctelor de vedere 3. Însușirea corectă a conținuturilor	Examen scris	2/3
10.5. Seminar/laborator	1. Participarea la dezbatările și activitățile din cadrul seminarului 2. Analiza și prezentarea informațiilor din bibliografie (scurte referate) 3. Prezența la seminarii (minim 10 prezențe, cu posibilitatea recuperării în cazurile bine motivate)	Participare activă la seminarii Prezentări	1/3
10.6. Standard minim de performanță: îndeplinirea criteriului 1 de evaluare.			

Data completării:

.....

Semnătura titularului de curs:

.....

Semnătura titularului de seminar:

.....

Data avizării în catedră

.....

Semnătura Șefului de departament/catedră

.....